

Vårt internationella sociologförbund

Förra numret innehöll en artikel om skilsmässor och separationer som visade betydelsen av jämställdhet för att äktenskap skulle hålla. Det här numret börjar med artikeln *Har den interna demokratin i politiska partier försvunnit över tid?* Den visar betydelsen av demokrati. Den framför djärvt och väl underbyggt att det snarare, mot rubrikens fråga, är så att den inre demokratin i våra politiska partier, här exemplifierat med socialdemokratiska partiet, har ökat i en jämförelse mellan 1950-talet och 1990-talet. Det är striden på 1950-talet kring ATP, den allmänna tjänstgöringspensionen, som jämförs med striden om reformeringen av pensionssystemet på 1990-talet. Kan det vara så att både jämställdhet och demokrati faktiskt ökar i vårt samhälle? Vi får fortsätta våra utforskningar av det svenska samhället.

I *Arbetslöshet som en icke önskvärd konsekvens av socialbidrag: Resultat från en tids-serieanalys på befolkningsnivå i Sverige 1946–1990* framförs frågan om det kanske är så att socialbidragen orsakar arbetslöshet snarare än det förväntade att när arbetslösheten ökar så kommer behovet av socialbidrag att öka. Undersökningsperioden är efterkrigstiden fram till 1990, en period med relativt stabil BNP-ökning. Att socialbidragen under de förhållandena kan ha systemeffekter utreds i artikeln.

Begreppet avatar innebär att man på internets lekplatser kan låtsas ha en helt anorlunda personlighet än den man har i verkliga livet. Innebär internet att vi blir friare i våra roller och vår identitet? Är samhällets sociala bojar svagare på internet? Hur ser kroppen ut och hur talar vi om den? Det analyseras i *Virtuella kroppar: Presentationer av jaget i svenska dagboksbloggar*. Skäms vi över en kroppsdel eller hela oss, åtrår vi en kroppsdel hos den andre eller hela personen? Skiljer sig dagboksbloggare åt efter om de utger sig för att vara män eller kvinnor? Och vad betyder mediet?

Den engelskspråkiga krönikan är denna gång skriven av FN:s förra speciella rapportör om våld mot kvinnor (2003–2006), den turkiska sociologen Yakın Ertürk, *Towards a Post-Patriarchal Gender Order: Confronting the Universality and the Particularity of Violence against Women*. Ertürk är just nu en av huvudtalarna på konferensen Gendering violence (2–4 december, se <http://genderingviolence.soc.uu.se>). Med djupa kunskaper om mäns våld mot kvinnor teoretiserar hon hedersrelaterat våld som en specifik del av den universella patriarkalismen och hon gör analysen komplex med hjälp av intersektionella faktorer.

Just nu håller jag på med att anmäla mig till världskongressen i sociologi anordnad av International Sociological Association, ISA, nästa år, den 11–17 juli i Göteborg (se www.isa-sociology.org). Internationella sociologförbundet, ISA, har fyraårsmedlemskap men när upphörde mitt? En intressant sak med medlemsavgiften är att ISA skiljer på tre kategorier länder och man betalar olika mycket beroende på vilket land man kommer ifrån. Vårt land tillhör A-kategorin medan Turkiet tillhör B-kategorin och Afghanistan C-kategorin. De flesta av världens länder tillhör C-kategorin.

Man kan ju gå på världskongressen utan att vara medlem också. Även om ISA inte har så många individuella medlemskap då medlemsavgiften är hög, kommer det tusentals deltagare på kongresserna.

En gång för många år sedan bestämde jag mig för att åka på varje världssociologikongress. De hålls vart fjärde år och de är lika fantastiska oavsett var på jordklotet de äger rum. Jag var med i Bielefeld i Tyskland 1994, Montreal i Kanada 1998, Brisbane i Australien 2002 och Durban i Sydafrika 2006. Man blir omsvept av *världen*, alla olika sätt att tala engelska, eller för den delen i några sessioner franska och spanska (de utgör ISA:s tre officiella språk), av *frågorna*, som växlar från Norbert Elias till rational choice och från kulturanalyser av chatgrupper på internet till barns vuxenbördor i familjer där föräldrarna dött av AIDS, och av *människorna*, som tumlar om varandra från världens alla länder. Det är bra att vid så många olika möten ha visitkort. Det är märkvärdigt med alla dessa skilda erfarenheter på världskongresserna och allas gemensamma intresse av ämnet sociologi och av hur man kan använda det ämnet för att på ett pluralistiskt sätt utforska världen. Jag brukar växla mellan att vara stabilt närvarande i min egen forskningskommitté 08 och att glida runt och plocka russinerna ur de andra forskningskommittéernas sessioner. Jag är lycklig bara jag är där!

Vår ordförande nu är fransmannen Michel Wieviorka som i Durban efterträdde den så populära amerikanen Michael Burawoy. ISA bildades 1949 med UNESCO:s hjälp och består av 56 länderföreningar, sådana som Sveriges sociologförbund, och 55 forskningskommittéer. En av de nyare forskningskommittéerna, sociology of childhood, har förresten startats av bland andra svenska Elisabet Näsman. En historik över ISA har skrivits av Jennifer Platt, *History of ISA 1948–1997*.

Mycket av ansträngningarna från vanliga medlemmar har varit att göra om ISA från att huvudsakligen representera de gamla kolonialländerna till att representera all världens sociologer. Exempelvis berättar Jennifer Platts tabeller att det år 1959 bara var 6 sociologer från Asien, Afrika och Latinamerika i styrelserna för forskningskommittéerna i ISA medan Nordamerika och Västeuropa då hade 86 sociologer i dessa styrelser. Motsvarande siffror för 1994 var 20 från Asien, Afrika och Latinamerika tillsammans mot 67 från Nordamerika och Västeuropa. Det går alltså långsamt framåt. En ordförande som jag tror betydde mycket för denna utveckling är centrum- och periferiforskaren Immanuel Wallerstein (ordförande 1994–1998).

ISA är inte heller jämställt. Den nuvarande styrelsen består visserligen av 11 kvinnor och 12 män. Men ett intressant ISA-projekt som kan tas som exempel på att jämställdheten inte är särskilt stor är Books of the Century 1998 (se www.isa-sociology.org). Det var då 455 av de 2785 individuella medlemmarna som röstade på bästa sociologiska bok och bästa sociologiska författare. Av de röstande var det 126 kvinnor och 329 män. Det visar sig att bland de hundra böcker som fick flest röster är det bara sex böcker som var skrivna av kvinnor (Rosabeth Moss Kanter på plats 45:e, Hanna Arendt på plats 56 och 75, Maria Mies på plats 65, Simone de Beauvoir på plats 77 och Ruth Benedict på plats 78). Jämförs kvinnornas röster med männens är det stor överensstämmelse. De tio bästa böckerna för båda könen är bara mäns böcker däribland böcker av Weber, Mills, Bourdieu, Berger och Luckman samt Norbert Elias.

Att vårt ämne sociologi ändå är så jämförelsevis gammalt inom samhällsvetenskapen och att det genom Internationella sociologförbundet (och även genom International Institute of Sociology) har stark anknytning till så många länder över hela jorden gör att institutioner och avdelningar som ger undervisning och forskning i ämnet sociologi har stora fördelar. Vi verksamma sociologer har därför alla nytta av att Världssociologikongressen i Göteborg den 11–17 juli blir en framgång!

Hedvig Ekerwald
Redaktör